

Cimborona

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
szeptember
21

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1954
september
21

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

A vén juhász nótája.

Kifordítom, befordítom,
Mégis bunda a bunda!
Hej, bunda a bunda,
Juhászbunda a bunda!

Egy vágyam volna még.

— M. Eminescu költeménye. —

Magyarba átültette dr. Szeremley Akos.

Egy vágyam volna még,
Hogy csendes est legyen.
Közel a rengeteg
S a tenger partinál
Hunyjam le majd szemem.
Édes elálmódás
Végeetlen reggele,
A tenger tükörét
Derüs ég fedje be.

Zászlók nem kellene
S koporsó szinarany,
Zöld ágra tegyék,
Némán és hangtalan.
Nem kell ott siralom
Nem kell ott szentbeszéd,
Az ősz hullassa rám
Hervadó levelét.

Amint a víz csobog
Szünetlen s szaporán
S lesiklik már a hold
A fenyők sudarán,
Az éj kolompja szóljon,
A hűvös esti szél,
S szent hársamról fölöttem
Mind hulljon a levél.

Mivel már nem leszek
Bolyongó s hontalan,
Édes emlékezet
Borit be gondtalan.
Fent járnak csillagok
A ciprus árnyain,
S mivel barátaim,

Mind reám mosolyog.

Akkor a tengerár
Hangosan felzokog,
Míg én lent porladok,
S koporsóként bezár...
(Fogarás)

A vén juhász.

— Alföldi történet. —

Írta: PÁLLFYNÉ GULÁCSY IRÉN.

Sok minden elritkul manapság, ami azelőtt volt. A fésüs-parasztok népe is egyre fogyóban. Ami hirmondónak megmaradt belőlük, leginkább a balastyai kapitányság környékén koptatja a széki füvet, a bürgék szolgálatában. Bátor, ha így halad a világ, maholnap a juhászat is úgy elmulik, akár a gyertyamártás, vagy a papucsosság. Mivel a fehérség ujabban cipőt visel, a világítás pedig »Milivel« történik, ha ugyan nem »acecilén« lámpával, mert ilyenre is akad már példa kint a tanyákon.

De hát a juhásznak ehöz semmi köze. Magának való nép ez nagyon. Jónap, fogadjisten, aztán nincs tovább. Minthogy elég is ebből ennyi. A fésüsféle juhásznak ennyi se kell. Annak még az ollót se vette be a természeté. A hajához ugyan nem ért soha! Három ágba van az befonva, a tarkóba pedig görbefésű illeszkedik. Mondják, hogy Árpádapánk idejéből valósi kunok lennének ezek, de nem voltunk ott, tehát nem tudhatjuk.

Ellenben bizonyos dolog, hogy városban a fésüs-paraszt nem jár. Lám, Vajas Ferkó öreg bojtár is megérte, hogy egy tanyácskát kanyarított a kis családjának (ott valahol a csordakúton túl), őszbe is csavarodott, a pulyáit mind férj-hözadta, de azért még ágyban nem hált soha.

Az igazi juhász nem ismer nyoszolyát. A széki mezőségeken születik, valaminthogy a subán hal el, annak ideje kerülven. Am Vajas Ferkó erre még ráérkezik. Kiállásra hatvannál többre senki sem taksálná, bátor a numerus nemigen tudható ez esetben, mert sok az csak, ugyan, Ferkó viszont nem járt oskolákat.

Aztán ugyan mire is volna a pusztákon az a ménkü-nagy bölcsesség...? Elég annyit ős-

merni a világ folyásából, amennyit az asszony mond. Elhistóriázza az rendre, mikor a tisztát hozza váltónak, hogy már mégiscsak alighanem egész bizonyosan háboru akar lenni, megintelen hogy ismét unoka született (nem egy, ha kettő). Továbbá, hogy miután a népek egymás véréért kellőképpen megontották volna: bevégződött a háboru és a Riska elvetélt egy szép üsző borjut. Hát parasztat kell önteni neki, lévén a rontás nyilvánvaló.

Azonban értesülést nyer Ferkó illyképp arról is, hogy némely városi emberek meg akarták szüntetni a szegénységet, mondván, hogy egyenlő a jog, de hamar abbamaradt, mivel az nem egyenlő.

Nagyobb baj, hogy utóbb a fiatal gróf bomlott meg egész. A háboruban járván a külső országokat, valamiféle idegen bürgével találkozott és azóta a széki-fajtát nem állhatja. Adogalja őket, nyáját-nyájra. Ime, Engi Kis Énok háromhava formán már ángliusz birkával közlekedik a felső szélen (mert az olyan ember) s itt van ni, csak hozza végül Veron a számadó izenetét Ferkónak is, hogy kerülne a karám felé a bürgékkal, mert cserélés lesz. No, így.

Ferkó igen elszótlankodik erre a beszédre, ellenben a jeles napon kivan a becsület és a büрге mind egy lábba. Mondja is Savanyu Estány számadógazda:

— Röndben...!

Vajas Ferkó vén juhász leszurja most a gyöppe a kajmos botot s így adja a szót:

— Hát akkor ehun e...! Három puli itt marad, ezzel az öreggel pedig magam mék el.

— El-é? — Űtődik meg a gazda.

Ferkó rábólint a háromvakarcsbafont fé sűs fejével komoran.

— El.

— Oztán mért?

— Csak.

Meghümmög a számadó, ráncos vén homlokán sűrű barázdák sorakoznak. Igazában véve, nem is volna ehelyt több beszéde. Mert, aki ezért, vagy azért megy el, azzal még lehet tanakodni, de ha a fésűs-juhász csak-ra szedi össze a »betyárbutort«, ott kitelt a farsang végképp. Az megy, mivel mennivaló lábat adott az Uristen neki, megintelen fejet, ami előre huzza.

Am, aki hatvan tavasz fordultával egyhelyt, egyjártban fogyasztotta el a kenyere javát, annál az ilyen mehetnékem-szándékot már mégse lehet egész szóvátellen hagyni. Minekokából rá-töm Savanya Estány a pipára s kellőképp meg-tapasztalván a füst járatát, fölüt az állával:

— Kijárt a fejelés csizma?

— Ki!

— Élettel, sóval, szalonnával megvolt-é kend?

— Nono...

Csönd következik itten, mert nehéz a szóval így egy a másra. A fésűs meg éppen csinálja. Evégből Savanya Estány is elszívja a pipáját előbb, majd csak aztán sorakozik elő a tudakolással:

— Hát akkor?

Ferkó lebillenti válláról a tarisnyát, falatozásnak lát. Egy nyelet szalonna, megintelen paprika közt lévén, eképp vélekedik:

— Idegön bürgével nem bajolok.

— Nem é?

— Nem.

No, gondolkodni lehet most már ezen. Meg is hümmög a számadó, azt mondja idősk multán:

— Hát, kényös dögök...!

Ferkó, minekutána végirejárt a kollációzásnak, a gatyaszárban megtörüli a bugylibicskát és rábiccent:

— Nem vállalik a széki füvet.

— Azt nem, — hagyja helyben Estány rosszalólag.

Ferkó fölcihelődik, kihuzza a zombikból a botot, megpöcögteti vele a földet szigoruan:

— Fölhasad a körműk! — véli.

— Nono... — tűnődik a számadó és látván így Vajas Ferkó hűséges öreg cselédét, amint sok évek becsületes szolgálata után valóságosan utnak ereszkedik, csöndben így szól:

— Azér tán mégse kén egész elmönni?

Meg mire mén kend? Hát maradjék kend!

Kinálná ezzel a dohányt, de Vajas Ferkó csak mégis a parolát nyújtja inkább.

— Isten áldja...!

Estány hát nem okvetetlenkedik tovább, belecsap ráncos, vén kezével Ferkó tenyerébe. Egy pillantásra összevillannak a barna szemek

s mind a kettő szaporán hümmöget. Mert Savanya urammal kezdte Ferkó a bojtárkodást, mikor szalmával tömődött a csizmája orra. Fordult a világ egyptarat azóta... Mely végből hosszabbra nyulik a parola is. A számadó azt mondja végül:

— No, idegönök ezek itten csakugyan...!

Vajas Ferkó öreg juhász pedig pallaghat most már a maga útjára, egész bátran. Haladozik is egész szépen, evégből nem volna baj. Épp, hogy az erkölcs dagadoz benne egy pötytyet. Mivel akárki mit beszél, csak nagy dolog az így odahagyni hosszú esztendő jó és rossz napjait! Föl nem éri azt a gróf egész birodalma...!

— Hát nem...!

Ehelyt meg kell állnia Ferkónak a gondolatban, bár — ha vesszük — más oka is lehet erre. Mert Savanya Estány számadó az álláson elheveredve kivonja kebeléből tilinkóját, hosszú esztendő barátságát így temetgetvén, a juhász szíve szerint való nótákkal bucsuztatja el a vándort, hogy azt mondja:

„A pusztában minden csöndes,

Még az éjmadár se röpdes.

Nyugodalm lakik benne,

Mintha temetőben lenne...”

Hogy milyen borzasztó szépen tud jajgatva sirni egy ilyen tilinkó, csupán az tudhatja igazán, aki odakivül hallotta a szavát. Másképp szól a furulya a városi vásáron, másképp a pikula a korcsmában, s megint másképp a tilinkó a vége-láthatatlan nagy széki mezőségekben. Itt olyan egészen különös szépen szól, hogy az már csakugyan ritkaság. Az éji madár is nyilván azért nem röpdes, mert a szívből ver fészket, onnét hallgatja ama pusztai csöndességet, melyről a nótában említés történik. Ferkó szintén megvesztegel s két tenyérrel, állal a bot fejére támaszkodva veszi tudomásul, hogy:

„Páros büрге, páratlan kos,

Aki juhász, mind betyáros...”

Elhallgatná, akár viradatig a csalogatót, hiszen nini, maga-becsületét tudja abban, hogy a gazda ilyen gyönyörvetesen facsargatja a sziveket. Mert arra szól ez, hogy: „Ne menj el, Ferkó...!”

No, Morcos, a puli, elérte a dolgot hamar. A vidámabb szólások hallatára odavélekedik, hogy itt most már abba lehetne hagyni a buslakodást csakugyan és valamely rendhagyó birkával ellehetne járni a kállai kettősnek azt a fajtaját, mely a pulik és bürgék között divatozik. Kedv lévén, ellenben büрге nem lévén hozzá, a puli tehát bürgét keres a kedvhöz. Csin-talan módra vakkant egy hegyeset, azzal kisil-lánt Ferkó csizmái közül s neki, arra a bucka felé, ahonnan a muzsika szól. Ferkó majd csak, hogy Estány tilinkója a bojtár bucsuját is el-históriázta volna, ébred magához. Mert ez a nóta itt arról beszél, hogy nem lehet az igazi juhásznak a nyáj nélkül ellenni. Ferkó ebben

példálózást vél s hogy ő benne kétkedés ne történhessen, azon nyomban leemeli állát tenyeréről, tenyerét a bot kampójáról és indulna tovább. Ekkor van az, hogy a puli árulására rá kell ötlenie. Mert a Morcos csakugyan visszafelé tart! Így állván az ügy, Ferkó harsányat fütttyent.

Baljóslatu dolog! Mivel a juhász vagy szóval, vagy a szemek járásával szokta kormányozni a kutyát, a lótarató emberek praktikájához csak különös szükség esetén folyamodik. S ezért van, hogyha nagyritkán mégis fölhangzik a fütttyező, futni szokás arra, ahogy a Teremtő tudni engedte. Mely végből vissza is térül a puli hamarosan. Szűkölve és alázkodva csuszik a homokon, nedves csikot hagyva maga mögött, ahogy lapul. Ferkó színe elé járulván eképp, csak lehajtja fejét két toporgó lába közé csöndben. A bűn teljes tudata ebből megállapítható.

Azonban hiábavaló ez most már! Mert Vajas Ferkó öregbojtár megrázza üstökét, hogy a három fehér fonat elliben kemény koponyájától s azt kérdi nekibiborodva:

— Átpártoltál volna...?

Puli nem tud mit felelni erre, minthogy nincs is itten mentség, de meg nem is lehet, holott Ferkó a botot feje fölé kapván, azt megforgatja és akkorát vág a kutyára, hogy elnyulik menten.

— Nem keverődünk, — mordul föl s aztán az eltörött pásztori botot odaveti fejtőlvaló fának.

A nyugovó nap — mint megriadt alvó — hirtelen visszapirkad az árva tölgy felett, a koránpróbálkozó hold is letekint egy suhanó felleg mögül, nyugat és kelet csodálkozva nézik a sorsülő szittyát.

(Nagyvárad.)

A Dióvári család története.

— Irta: DRÁSKÓCZY ILMA. —

II.

Alig haladtak pár lépést, amikor valami hatalmas szuszogást hallottak. Mi lehet az? A kis Mogyoró félénken huzódott bátyja mögé.

— No, ne féljete, — bátorította Vékonyháj, aki maga se tudta, miféle különös zaj lehet az, de ismét csiklandozta vakmerősége és kíváncsisága, hogy megtapasztalja az okát.

— Maradjatok csak itt, én előre megyek s megnézem.

A két kisebbik szorongó szívvel maradt hátra.

— Ismét egy új veszedelem. Óh, jaj, csak el ne jöttünk volna!

— Azt hiszem, igazad van, Édesbél.

— Bátran jöhettek, — hallatszék messziről a Vékonyháj hangja — nincs semmi baj, sőt nagy örömet hirdetek: az a szuszogás azt jelenti, hogy hatalmas ellenségünk, Pityipalkó, mélyen alszik. Csak erre tartsatok!

Valahonnan a magasból hangzott a szó s végre felfedezték bátyjukat, amint valami sötét, hosszukás tárgyon vigan ugrándozott.

Mogyoró is bátorságra kapott, hogy fölkapaszkodjék a bátyjához, Édesbél pedig körülnézegette a sajtósárga tárgyat.

— Tudjátok-e, min ugrálunk?

— Nem, de nem is törődünk vele. Elég az, hogy pompás ruganyos.

— Nos, hát halljátok meg: ez egy óriási cipő, mégpedig, mint sejtem, a Pityipalkóé.

Mogyoró azonnal ijedten ugrott le. Vékonyháj csak kacagott.

Annál jobb, legalább megbosszuljuk magunkat rajta. Sohse ijedez, öcsém, jámbor jószág ez a cipő, ha a gazda lába nincs benne.

S még vigabban ugrándozott, sőt a tüdárdáját is beledöfkölte.

E pillanatban egész közléről hatalmas horkantás csattant fel.

Vékonyháj dárdástul nagyot kalimpált a levegőben s a feje ugyancsak nagyot koppan a földhöz. Édesbél és Mogyoró ijedt sikoltással futamodtak meg.

— Jaj, a Pityipalkó felébredt, fussunk!

Vékonyháj föltápáskodva szintén utánuk iszkolt. Jó ideig szaladtak, amikor vékonybél hátrapillantott, hogy követi e őket Pityipalkó. Nem látott semmit. Rögtön megállt.

— Ugyan, miért rohantok oly rémülten? No iszen, szép vitézek vagytok, ha a saját árnyékotoktól is megriadtok?

— Hisz te is futottál, védekezett Mogyoró.

— Én futottam? Dehogyan is futottam... Azahogy futottam, de nem félelemből, mint ti, hanem éppen utánatok, hogy megnyugtassalak.

Mogyoró nem válaszolt semmit, csak hitetlenül mosolygott. Kezdte gyanítani hogy bátyjuk se sokkal hősebb, mint ők, csak a szájával vitézkedik.

— Sohse perlekedtünk azon, miért futottunk, — csöndesíté a fiukat Édesbél. — Az a fő, hogy nincs veszedelem. De mostmár semmiféle kalandba nem bocsátkozunk, hanem egyenesen az ajtó felé tartunk. Gyertek!

Vékonybél lehajtott fővel ballagott hátul. Érezte, hogy testvérei előtt megszegyenült. Ezt a csorbát ki kell köszörszülne mindenáron, ne mosolyoghasson Mogyoró fölötté.

Fejét is egyre tapogatta, hatalmas kukucát növesztett rajta az esés.

A szoba mintha egyre homályosabbá bo-

rult volna. A holdvilág utja vége felé járt. Szótlanul lépkedtek előre, amikor Édesbél, aki legelől járt, ijedten fölkiáltott:

— No iszen, szépen vagyunk! Erre egyikünk sem gondolt. Mi lesz már most?!

— Mi az? Mi baj? — kérdezték a fiuk.

— Az ajtó be van csukva, nem lehet ki mennünk.

Mindhárman némán bámultak az ajtóra. Ezen igazán nem tudtak segíteni, még ha feljuthattak volna is a magasan függő kilincshez, az ő erejük kevés a nehéz ajtó fölnyitására.

— Legjobb lesz, ha visszafordulunk, — tanácsolta Édesbél.

— Igen, igen, menjünk mamához, — s már indult is Mogyoró.

De Vékonyháj határozottan ellenszegült. A hiúságán esett csorbát még valahogyan ki akarta köszörölni.

— De hát akkor szólj, mit tegyünk?

Ezt Vékonyháj maga sem tudta, csak azt érezte, hogy valami nagyon merész, vitéz dolgot kell véghez vinnie, hogy a kis Mogyoró régi csudálatát visszazerezze.

Gondolkozva nézett maga elé.

Eddigi hűséges kísérőjük, a nyájas holdvilág talán a Vékonyháj akaratoságán elbusulva, sugarait kivonta a szobából s mindjárt utána leleltölte sűrű sötéttséggel az éj a butorok legkisebb közét is, a három kalandos diógyermek körül.

Ijedten kiáltozták egymás nevét s karjaik szorongva keresték egymást.

— Oh, szegény mamám, végünk van! Jaj mért is jöttünk el, — siránkozott Mogyoró.

— Már azon hiába busulunk, meg kellett volna otthon gondolnunk a dolgot. Most csak azon törődjünk, hogy mitévők legyünk? Az bizonyos, hogy e teljes sötéttségben se előre, se vissza nem fordulhatunk. Hanem valami alkalmas helyet kell keresnünk éjszakára.

Ezzel Mogyorót kézenfogta s tapogatózva a fal irányába indultak. Baj nélkül elérték. S ott a szótlán Vékonyhájjal közrefogták kis öcsüket, aki fejét nénye ölébe hajta, csakhamar álomba szuntyadt.

Édesbél sóhajtva gondolt az otthonra és szüleire, de őt is nemsokára elnyomta a fáradság.

Csak Vékonyháj nem birt elaludni, nem hagyta a lelkiismerete. Beösmerte magában, hogy ő az oka, az ő vakmerő hetvenkedése, amiért most ilyen elhagyottan, távol a jó szülőktől, ki tudja, még mennyi veszélynek néznek elébe. Érezte, hogy Édesbél kislány létére, mennyivel különb, mint ő. Ha vakmerőségről van szó, azt ő, Vékonyháj mindig kész véghezvinni, de az igazi bátorság mégis a félénknék csufolt Édesbél tulajdona, aki a legnehezebb helyzetben is tud okos tanácsot adni, amikor ő, a hős Vékonyháj, némán hallgat. Elhatározta, hogy reggel ő maga fogja indítványozni a visszatérést és most éjjel nem alszik, egyrészt, hogy testvérei

nyugodt álma fölött örködjék, másrészt meg, hogy mindjárt szürkületkor, még Pityipalkó ébredése előtt elindulhassanak.

De bizony az álom akarata ellenére is lezárta szempilláit. S csak arra serkentek föl mindhárman, amikor »Édesanya« átszólt a szomszéd szobából:

— Pityipalkó, fel, fel! A többiek már fűrgén öltöznek.

Persze, Pityipalkó erre azzal felelt, hogy a másik oldalára fordult.

A diógyermek megijedten néztek körül, azt sem tudva hirtelen, hol vannak és mi van velük tulajdonképpen?

Vékonyháj ébredt a leghamarabb öntudatra:

— Gyorsan, gyorsan, fel kell használnunk az időt, amíg Pityipalkó alszik. S az az indítványom, ne próbálgassuk tovább a szerencsét, hanem térjünk vissza. Szegény szüleinél azóta ugyanis halálos aggodalomban vannak miattunk.

Édesbél és Mogyoró meglepődve tekintettek a bátyukra. És az okos kis nővér azonnal megsejtette bátyja megbánását, hozzá lépett s megcsókolta.

S ez az elismerő csók eltörölte a hiúságán esett sebet, melyet a Mogyoró tegnapi gunyos mosolya ütött.

Kézenfogva, vigyázva sompolyogtak tovább, nehogy félelmes ellenségüket felköltsék.

Már a veszedelmes cipőkön is túl voltak, amikor egyszerre az ég tudja, honnan, egy óriási négylábu szörny került elibük s csodálkozva nézte a három mozgó dió gyermeket.

Képzelték rémületüket. Remegve várták a legrosszabbat, mert a szörnyalak ugrásra készült.

Ekkor Vékonyháj igazán hősiiesen és bátran pár lépéssel előre ment és hegyes tüdárdáját beledöfte a veszedelmes ellenség fülébe.

Fülsiketítő jajgatással szökött odább a szörnyeteg, vitte a tüét is a fülében, s csakhamar elűnt a szemeik elől.

Hálásan ölelték meg bátyjukat a testvérek, aki bátorságával most igazán, talán az életüket mentette meg.

Vékonyháj szíve örömtől duzzadt. Láta, hogy a valódi bátorság elismerésre talál, míg a szájhösködő hengegés csak gunyos mosolyt kap.

— Ejnye, Pityipalkó, nyughass attól a cicától, mert baj lesz! — szólt át ismét »Édesanya«.

— Én nem is láttam a macskát, nem hogy bántottam volna, — dűnyögé Pityipalkó.

— Ne feleselj! Ok nélkül csak nem nyávog oly keservesen a cica. Jobb lesz, ha sietsz, a többiek, már a könyvüket szijazzák.

Pityipalkó mérgesen ugrott ki ágyából, hogy megkeresse a cicát, ha már ok nélkül kikapott érte, legalább meg is tépi a fülét. De a cica elbujt a divány alá s így nem találta, hanem annál inkább szemébe tűnt a három kis reszkető dió. Mint prédájára az oroslán, úgy ugrott

feléjük — és a három szegény kis diógyermek egy perc alatt halálos ellenségük markában volt. Letette őket az asztalra s fölemelt öklével a kis Mogyoró fejére csapott. Szerencsére az ütés nem érte egészen, mert a Vékonyháj hirtelen félre-rántotta, de azért szegényke ájultan esett össze.

Édesbél térdénállva könyörgött kegyelemért, Vékonyháj pedig elszántan testvérei elé állt, hogy testével védelmezze, fedezze őket.

Pityipalkó másodsor is fölemelte öklét, hogy sújtsa, de, szerencsére, e percben belépett »Édesanya«.

— Még mindig öltözetlen vagy? És mit csinálsz? ... Oh, te haszontalan fiu! Már ezeket a féltett diócskákat is a körmeid közé kaparintottad? Rögtön takarodj öltözni! És ha még egyszer hozzá mersz nyulni a kis diókhöz, nem jól jársz!

»Édesanya« a kis diógyerekeket gyöngéden tenyerébe szedte s visszarakta a fiókba.

Szegény diósülők sirva ragadták karjaikba elveszettnek hitt gyermekeiket. Csak a kis Mogyoró nem tudott még semmit a boldog viszont-lásáról, ő még alétan hajtotta fejét a diómama vállára. De aztán addig dédelgették, csókolták, míg végre fölnyitotta szemét, s hála az égnek, az ijedségen kívül egyéb baja nem is volt.

Mogyorót lefektették a puha varrovánkosra, s azután dióapa elővette a két nagyobb diógyermekét, hogy kinek s miként jutott eszébe ez a szerencsétlen kirándulás.

Vékonyháj azonnal bevallotta őszintén az egész dolgot, beösmerve vétkes voltát. Nem szé-pitgette hibáját s nyílt vallomását ezzel fejezte be:

— Kedves jó szüleim, bocsássatok meg haszontalan, hencegő diófi voltam, de eléggé meglakoltam érte. Ézentul nem lesz rám többé panaszotok.

— Megbocsátok, fiam, — szólt dióapa, — mert

látom, őszintén megbántad hibádat. Egyik testvér se akarjon uralkodni a másik felett s ne versengjenek egymással, hacsak abban nem, ki tud engedelmesebb, jobb gyermeke lenni szülőinek s ki tud minél gyöngédebb, szeretőbb testvére lenni egymásnak.

Vékonyháj meg is tartotta szavát. S így békés egyetértésben élt tovább együtt a Dióvári család s nagy boldogságban, mert a nagyszülők is megkerültek nemsokára. »Édesanya« megtalálta a zsákban és őket is a varróasztalra rakta.

De csak tavaszig volt a kis fiók lakásuk, mert akkor a hét diót szétszította »Édesanya« maguk közt s édesapa, anya, Laci, Pista, Gabi, Jóska és Jolánka egyet-egyét elültettek a kertben. S így elérte a Dióvári család azt a legjobb sorsot, ami diónak csak juthat, hogy idővel hatalmas fákká növekedve, tavasztól késő őszig bőlöngattak lombjaikkal a napsugárban, sok-sok dióval hálálva meg az életet és a gondozást.

(Temesvár)

Az apród sóhaja.

— Irta: CSÜRÖS EMILIA.

*Csillagfényben elmereng a lelkem...
Alszik fölöttem a királyi vár.
Altatódalt ma nem kellett zengnem,
Virrasztok én, mert virraszt a király.*

*Csillagos éjben néma a lantom.
Foszladó hurja nem zokog dalt.
Csillagos éjben halkán sóhajtok,
Halk zene zendül: felel a lant.*

*Csillagfényben elmereng a lelkem...
Az égre száll fel sóvárgó álmom:
»Kérdéseidre mind megfeleltem,
Mikor ütsz lovaggá, én királyom? ...«*

(Kolozsvár.)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés az állatok vándorlásáról.)

Tamás: Ugy vágyakozom néha az ismeretlen világrészek felé. Gyakran irigykedem a költözködő madarakra, melyek minden évben nagy utakat járnak be. Gondolatban én is velük szállok és elképzelem, milyen világ lehet ott, ahová ők mennek. Ilyenkor csudálkozom azon, hogy a négylábu állatok nem vándorolnak messze vidékekre. Vagy csak az emberben és a madárban él a vándorlás vágya?

Apa: Arra gondolsz, hogy jól bírják a gyaloglást; a négy láb nem fárad el olyan hamar, mint a mi két lábunk. Aztán, ha a kicsinyeknek valamelyik lába megsebesül, vagy tüske megy belé, a mama szépen bekötözi a lábat, vagy a tüskét kihuzza és vándorolhatnak tovább. Talán valamilyen gyógyító füvet is keres a gondos mama, hogy kicsi fiacskája hamarosan

megint lábra, azaz négylábra állhasson. Látom, hogy haragszol a tréfiért.

Tamás: Nem haragszom, de nagyon szeretném tudni, miért nem kelnek hosszú vándor-utra az emlősállatok, hogy világot lássanak.

Apa: Nagyon-nagyon hosszú utra indulnak bizony ők is, de nincs sok örömük benne. A szükség hajtja őket. Ha nem akarnak éhen pusztulni, menniök kell. Afrika belsejében például nagy pusztaságok vannak. Amikor eljön a tél, nincs ennivaló. Ilyenkor az állatok egy része a föld alá menekül és téli álmod alszik, másik része csapatokba verődve megindul olyan területek felé, hol ennivaló van.

Tamás: Azt hiszem, apus, folytatod a tréfiát. Afrika belsejében nincs tél, ott mindig forró-ság van.

Apa: Gondoltam, hogy közbe fogsz szólni. Igazad is van, meg nincs is. Ha tél alatt havat értünk és jeget, akkor persze, hogy nincs ott tél. De ha tél alatt a természet pusztulását értjük, akkor igazi tél van ott egyes vidékeken, még keményebb tél, mint a mienk, mert egy fűszál sem marad meg. Hónapokon keresztül nem esik az eső. Az irtózatos forróságban kiszárad, megaszalódik minden. Eltűnik a víz és víz nélkül nincs élet. Ahol nemrégén virágos mező, vagy zöldelő liget volt, csak a törzsek maradnak meg; a nap heve azok egy részét is megöli. Mit keresne ilyen helyen a legelésző állat? A halál országa ez. Némaság és csend mindenütt. Porfelhők kavarnak a levegőben, hol nemrégén madarak röpködtek. Erre a területre, ugye, nem vágyakozol? Hanem aztán jön a tavasz.

Tamás: Ilyenkor szeretnék odamenni.

Apa: Ilyenkor még kevésbé eresztenélek oda. Irtózatos viharral köszönt be a tavasz. A vihar porfelhőket söpör maga előtt, majd villám villám után cikázik az égboltozaton, eltikadva reszket az ottlakó ember házikójában, de egyszerre megérkeznek az esőfelhők is, zuhogva hull a sáros eső, megtelnek a föld repedései és megduzzadnak az eddig feltámadásra váró magvak. Eső esőt követ és olyan gazdag élet következik, hogy a tél minden sivársága álomnak tetszik. Érted-e, miért vonulnak el innen óriási csapatokban tél kezdetén az emlős állatok és miért jönnek vissza tavasszal a gazdag legelőkre?

Tamás: Ha megérzik a tél közeledtét, kénytelenek elvándorolni. Ezt értem. De nem tudom elgondolni, hogyan verődnek csoportokba. Ki mondja meg nekik, hol kell egyesülniök, hol találhatnak egymásra?

Apa: Ezt bizony magam sem tudom határozottan, de azért nem tartom olyan érthetetlennek, amilyennek az előtted látszik. Mondottam, hogy a tél közeledtével egyre kevesebb az eső, egyre kevesebb a víz. A kisebb patakok és a nem nagyon mély tócsák hamarosan kiszáradnak, az állatok menekülnek a nagyobb és mélyebb vizek mellé. Mindig több és több állat gyülekezik a még meglévő tavak köré. Amikor ezek vize is tünődéltben van, már nagy ménések, gulyák, nyájak vannak együtt. Amikor elindulnak, talán nincsen is együtt az egész vidék állatvilága, menet közben aztán a rokonállatok csoportosulnak. A kérődző állatok nyomában, természetesen, a husevő ragadozók járnak. Egy ilyen elvonulást magam is szeretnék megnézni, de csak egy vastag fáról.

Tamás: Talán a ragadozó állatoktól félnél?

Apa: Nem, fiam. A ragadozó állatok ellen puskával lehet védekezni, de egy átvonuló sereg ellen nincs védelem. Nincs semmi védelem éppugy, mint a víz ellen. Még a legszelidebb állatok is magukkal sodorják az embert. Ha például afrikai költözők gazellák közé kerülnének, velük kellene mennünk. Az áradatból

nem lehet kijutni. Ha az ember elbukna, ezer meg ezer állat gázolna rajta keresztül, mert a csorda megállani nem tud, a hátuljövők szakadatlanul taszítják az előtűk levőket. Azt mondják, hogy utközben juhnyájukat sodornak magukkal kutyástul együtt és a juhok a gazda számára örökre eltűntek. Még a ragadozó állatoknak sem jó közéljük kerülni, az eleven hústömeg közül alig van menekülés; menni kell folyton előre.

Ugy gondolom, hogy ennek az óriási nyájnak is van gazdája: az éhség. Sőt két gazda is van: az éhség és a szomjuság. Mintha hátul jönnének ezek a szönyetegek és korbácsolnák előre a nekivadult állatokat. Az elől menők még juthatnak valami élelemhez és vízhez, de a hátuljárók már nem kapnak semmit. Képzelted, milyen jó érzés lehet, amikor végre egy szép virágos mezőre eljutnak. Idáig rengetegen elpusztulnak közülök, de az élők, mítsem törődve a halottakkal, rohannak arra, amerre a vezető állatok ösztöne viszi őket. Ha belekerülnének egy ilyen óriási gazella-áradatba, hirtelen rákötnének egy jó erősnek látszó állatra, magam is felpattannék egyiknek a hátára és mennék előre, míg a por meg nem folytana bennünket. Még kellemetlenebb volna, ha menekülő vadlovak ménese érne el. Ezek közül igazán nem tudnánk kibontakozni.

Tamás: A porfelhőben nagyon szenvedhetnek az állatok. A szomjuság talán még gyötörőbb lehet, mint az éhség. Irigykedve gondolhatnak a halakra, amelyek sohase szomjaznak, de bizonyára nem is szoktak vándorolni.

Apa: Ez az okoskodásod nem sikerült. A vízi állatok óriási utakat tesznek meg és vándorlásuk okát nem látjuk egészen tisztán. A leg-hatalmasabb emlős, a bálna, nemcsak a jeges tengerben tanyázik, hanem vándorutra kél és lemegy a meleg tengerekbe is. A vadászok ismerik utjait és várják. Igen nagy utakat tesznek a halak is. Valószínűleg a fáplálék könnyebb megszerzése hajtja őket. Ha aztán valamelyik fajta megmozdul, mennek utána azok is, amelyek belőle élnek. Ezek ismét más fajokat rántanak magukkal. Ugy képzeld a dolgot, hogy egy nap a nyulak, őzek és kisebb erdei állatok utra kelnek; utánuk indulnának a róókák a farkasok is.

Minden vándorlásnak azonban nem tudják okát adni. Olykor-olykor az emlős állatokat is valami utazási ösztön szállja meg. Világot akarnak látni és hódítani. A vándor patkány körülbelül kétszáz évvel ezelőtt indult el Ázsiából világhódító útjára. Nem egyenként, lopva jött, hanem hatalmas seregekbe verődve. Hajtotta valami erős ösztön. Ha nem hajtotta volna, megállt volna a Volgánál, Európa legnagyobb folyójánál. De nekiment az óriási víznek, átuszott rajta, előzönlötte egész Európát, de ezzel a hódítással sem elégedett meg. Felszökött az óceánjáró hajókra és elment világot látni. Ma Amerikában éppen olyan jól érzi magát, mint régen

Ázsiában. Nehéz rá bizonyos választ adni, mi indította utnak ez előtt kétszáz esztendővel. Talán az éhség, talán a vízhiány. Az sem lehetetlen, hogy földrengés vagy áradás ébresztette fel a vándorlás ösztönét. Sokszor bizonyára az kelti fel a vándorösztönt, hogy bő esztendőik alatt nagyon elszaporodtak s ha hirtelen kedvezőtlennek válik az időjárás, nincs táplálék. Különösen a rágcsáló állatok indulnak el gyakran vándorutra. Patkány, ürge gyorsan menekül a kietlenné vált otthonból. De menekül a mókus is. Szibériában valóságos mókus hadseregek szoktak egyik vidékről a másikra vonulni. Vakmerő seregek ezek; nekimennek a folyónak, betörnek a városokba, falvakba; hiába öldösik őket, az áradatot megállítani nem lehet. Vakmerő, de futó seregek. A visszavonulás utjába eső akadályt

nem ismernek. Jobb is nekik előremenni, mert hátulról üldözi őket az éhségen kívül a farkasok, rókák és más ragadozók hada, fejük felett repkednek a sasok és hollók, közöttük röpködnek a betegség csirái. A vert hadseregből kevesen alapíthatnak új otthont.

(Budapest)

MESE.

— Irla: DSIDA JENŐ. —

Most mesét mondok:
Ősz felé jár —
és hullanak a lombok
és fú a szél
és komoran és fenyegetve
jön a tél,
jön a tél.

Búsal mesélek:
Ősz felé jár —
és hullnak az évek,
és mulnak az évek
és komoran és fenyegetve
jön a tél,
jön a tél!

(Szatmár, 1924. aug. 5.)

Rab Mátyás.

— Irla: F. VADNAI HERMIN. —

Rab Mátyás nem volt vértezett, sisakos vitéz, sem párduckacagányos, medvebőrkuccmás, labanverő kuruc, hanem — közönséges szajkó. Egyszerű hamuszín ruháját csak szárnytollain ékeskedő kék-fekete csikozás díszítette, vaskos fejéből kíváncsian kándikált elő élénk szeme. Csőre, mint támadásra emelt dárda, hatalmas ékként nyult előre, jelezve, hogy gazdájának nemcsak táplálékkereső szerve, hanem védelmi s ha kell, támadó fegyvere is. Merész, bátor, kihívó volt ez a csőr. Sohasem hajolt alá az az ember a föld felé, mindig a magasban kereste a magvakat s mégis ez a fenhéjázó csőr volt az, mely az erdő szabad madarából Rab Mátyást csinált.

Az eset így esett. Andrisék háza közel volt az erdőhöz; tisztán behallatszott az udvarba az erdei madarak reggeli imádsága. A nagy havazás közelebb hozta az itthon telelőket az emberi lakásokhoz, sőt nem egyszer az is megtörtént, hogy a szajkó magasról a csőre leereszkedett a házi szárnyasoknak kiszórt eleséghez. Andris nézte őket, gondolt egyet s az elhatározást nyomon követte a tett. Egy lépés hosszúságú deszkának az egyik végét enyvel bekenni, a másik felére kukoricát szórní, pillanat műve volt. S nem telt bele sok idő, a csürben leselkedő Andris örömrivalgása egyszerre tört ki a lépre ment szajkó hangos kárálásával.

A legényke rövidre metszette foglyának szárnyait; lábairól lemosta az enyvet, megetette, megittatta s ekkép fölkészülvén, nyakába kanyarintotta elemőzsiás tarisznyáját s édesapja engedelmével a közeli városba igyekezett, ahol néneje szolgált. A kis urfiának akart örömet szerezni a szajkóval.

Igy jutott Rab Mátyás a városba. A bevazott fenyves helyeit sárgára meszelt konyhafalak zárták körül. A kék mennybolból igen keveset láthatott. Bolyhos fészkeért cserébe hideg

drótkalitkát kapott. Élelem, ital bőven volt előtte, de oda volt az aranyszabadság. Máskor oly élénk fekete szeme most egykedvűen bámult az ablak felé, melyen túl egy távoli fenyő sötétzöld orma látszott. Az ablakpárkányra néha lerepült egy-két galamb. Jóindulattal kíváncsisággal néztek egymáson végig, de érzelmeik nem lépték túl az udvariasság közönyét. Egy-egy veréb szemtelenül csipogott az ablaküveg előtt s valahányszor sikerült a rabmadár figyelmét magára vonnia, tüntetve röppent föl.

Idővel megismerte a ház lakóit. Meg tudta különböztetni a felnőtteket, a gyerekeket, sőt még a kutyát is amely iránt állandóan ellenséges érzélemmel viseltetett.

Fogságának második hetében nyitva maradt kalitkájának ajtaja s azóta Mátyás megszokta a konyhában való ide-odaugrást; a kendermagnál szívesebben csipegette a kenyérmorzsákat, husdarabkákat, amiért gyakran kellett Pufi kutyával közelharcot vívnia.

Már-már elfelejtette szabad életmódját, amikor egy szép napon még két szajkóval állított be a mi kis Andris barátunk. Volt öröm a fogolytáborban! A jövevények menedéket keresve simultak a kalitka őslakójához, aki nem tudta, mit kérdezen hamarabb társaitól. Nagy még a hó künn az erdőn? Hozzáférhetőbb a fenyőma? Észrevettél: eltűnését társai? Mit gondoltak, két-lábu vagy négy-lábu ellenségnek lett áldozata? Siratták-e?

Az idegen környezetben megszeppent ujoncok csak halkán feleltek, bátortalanul pislantottak a rácson túl s csodálkoztak társuk otthoniasságán. Ez elnyomta kíváncsiságát s szerzett jogainál fogva kiszállt a kalitból, büszkén ugrált a konyhapadlón; majd a mosogató dézsa szélére állt, onnan a szék hátára s hangosan rikácsolva fitogtatta merészségét, amikor Pufi hirtelen el-

vakkantotta magát s a madár a váratlan támadástól egyensúlyt veszítve befordult a vízzel telt fürdőkádba. Az új foglyok kinevették vergődését, de Rab Mátyás nem azért élt emberek között, hogy hibáját őszintén beismerje. Sértődötten fordult társai felé s pöffeszkedve mondta:

— Mit nevettek, ostoba erdeiek? Városban, uraknál ez így szokás, így divat. A gazdám is egész testükkel ülnek be a vízbe, sokkal hosszabb időre, mint ezt én tettem; csak hogy ez a fürdőkád nekem kicsit nagy s azért nem tudtam kiszállani belőle.

— Ugy, — gunyolódott az új szajkó kisasszony — itt a városban ez a divat? Talán a világ csufjára levágott szárnyad is városi divat? Nálunk, kinn az erdőn te is hosszú szárnyat viseltél; repültél, ha kedved tartotta, egyik fenyőről a másikra. Most meg oly nevetségesen ugrálsz, mint valami veréb. Te, te divatos!

— Az vagyok hát, divatos. Az irigység beszél belőled. Ti ott az erdőben olyan hosszú szárnyakat cipeltetek magatok után, mint valami parasztasszony szoknyája. Én, aki előkelő városi madár vagyok, az itteni divathoz alkalmazkodom s rövid ruhában járok. Ti buta erdeiek, ezt persze nem értitek, — pörölt Rab Mátyás.

— Nem, — veté ellen szomorúan a harmadik — mi ezt nem értjük és nem is akarjuk érteni. Téged pedig, eltévelyedett testvérünk, csak sajnálni tudunk ostoba, hiu voltodért.

— Haha, én, ostoba! Én, aki hetek óta itt művelődöm finom, városi társaságban! Soh'se sajnáljátok! Inkább kövessétek példámat! Igyekezzetek hozzám hasonlóan gazdánk kedvében járni. Beszéljetelek hozzá szépen, ha eleséget ad nekünk s ne féljetelek olyan nagyon négylábu társainktól, hisz' azok roppant jámbor teremtsék. Gazdánk tenyeréből eteti őket.

— Köszönjük jótanácsaidat, testvér — veté közbe a legkomolyabb — ami gazdánkat illeti,

nem leszünk hálátlanok iránta. Ezentúl ő táplál minket, mi pedig igyekezni fogunk jóságát viszonozni. Elvégre, a börtönben született ember nem tudhatja, milyen óriási fájdalom a szabadság elvesztése; nem tudhatja, milyen nagyon kínozza a vágy, szép erdőnket viszontlátni. De hogy a négylábuakról úgy beszélsz, mint társainkról, ez sok. Neked a fogság alighanem megzavarta eszecsékédet.

— Oh, ti elmaradt vadócok! — pöffeszkedett Rab Mátyás tovább. — Már megint ez az ósdi, kenetteljes hang? Hát nem tudtok átalakulni, nem tudtok civilizálódni? Nem láttátok, milyen kedélyesen játszottam az előbb gazdánk kis kutyájával? Néha még azt is megeszem, hogy csőrömet belevágom a kutya ételébe s ha neki ez nem tetszik, hirtelen felroppenek az asztalra s onnan nevetem ki.

— S rémültödben a fürdőkádba pottyansz, hogy majd belefulsz, mint az előbb is. Mindez pedig játszói enyelgés volna? Ugyan, ugyan, hagyd abba hengegésed! Vagy azt akarod velünk elhitetni, hogy kevésbé félsz a négylábuaktól, mint erdei testvéreink, kiknek gyöngye fiókáit százával pusztítja hiuz, görény, vadmacska.

— Persze, hogy nem félek. Ide nézzetek! — erősködött az ostoba hengegő. Azzal Pufi elé állt, összehadart tücsköt-bogarat, kárált, rikácsolt, bukfencet vetett, jobbra-balra billegéit. De Pufi a jóllakott állatok lustaságával mozdulatlanul terült el a tűzhely mellett. Csak félszszemmel hunyorított a bolond madárra, mely nem vette észre, hogy ezalatt a nyitott ablak párkányán a szomszéd házból odasurrant egy macska, kekre nyitotta nagy zöld szemét s egy jól kiszámitott ugrással torkon ragadta az ostoba szajkót. Hiába volt most már minden segélykérő kiabálás, a vérszomjas ragadozó gyorsan elillant prédájával.

(Szászrégen.)

Öcsike ruhacserét indítványoz.

Öcsike, Laci, Juci, Sári egész nap együtt játszottak a kertben. Akár hiszitek, akár nem, estefelé már semmi új játék nem jutott eszükbe. Mégis csak hosszú egy nyári nap, ha nincs dolga az embernek. Összegyültek hát egy nagy, terebélyes fa alá tanácskozni: mivel üssék agyon az időt, amíg be nem sötétedik.

Öcsike egyszerre csak a fejére csapott:

— Van nekem egy nadselü gondolatom, gyerekek!

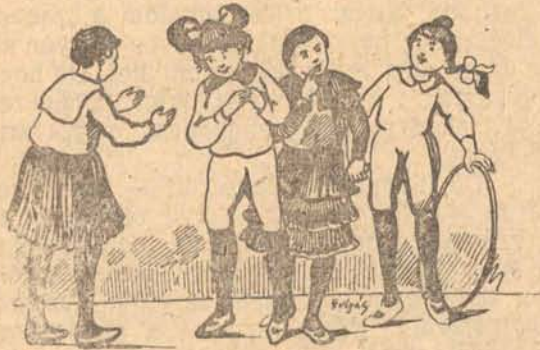
— Mi az, mi az? — kérdezte izgatottan a többi.

— Cseréljünk ruhát. Mi, fiuk, föl-vessük a lányok ruháját, ti, lányok, a miénket, úgy kezdjük újra a játékot.

Juci, Sári huzódott egy kicsit, hogy így meg úgy, mit szól ehhez a mama, ha megtudja, — de a két huncut fiu addig erősködött, hogy észre sem vették, hipp-hopp, fiuvá lettek a lányok, leánnyá a fiuk. No, hiszen, kacagtak is egymáson!

Dehát rosszul mondtam, gyerekek. Hiába cserélték el a ruhájukat, nem lettek fiuvá a leányok és főképen: nem változtak leánnyá a fiuk. Sőt, nem tudom, mi bujt beléjük, de még vadabbul kezdtek hancurozni a lányok szoknyácskájában.

— Akajs-e bakot uglani, Sálíkám,
— kérdezte Öcsike Lacit vékony hangon.

— Hogyne akarnék, — sipogta Laci,
— hajolj csak le, Jucikám!

Azzal már ugrott is keresztül a hátán. Most ő hajolt le, Öcsike ugrott, aztán megint ő ugratta át Öcsikét, — az igazi Juci és Sári magához sem tért még meglepetéséből, már a kert másik végéig ugráltak el. Szegény nadrágos kisleányok lélekszakadva futottak utánuk.

— Mi lesz az én gyönyörű ruhám-ból! — kiáltotta Juci.
— Összegyűritek a szép kék selyem-szővetemet! — sirt Sári.

— Adjátok vissza a ruhánkat! — mondta mindkettő egyszerre.

— Majd ha fagy, hó lesz nagy! — szolt le gunyosan Laci, — a kerítés tetejéről.

— Gyertek utánam! — mondotta Öcsike, buzgón igyekezvén Laci nyomába.
— Vegyétek el, ha tetszik!

A kerítésre talán még felmászott volna valahogy a két kisleány (mi minden meg nem tesz az ember a ruhájáért, meg a szép kék selyemővéért!) — hanem az a két huncut most nyaktörő mozdulattal átmászott a kerítésről egy magas fa áthajló ágára. Az ágra leültek, szép csendesen megpihentek. A ruhácskát megtépte a kerítés, megtépte az ág, Sári, Juci kétségbeesve könyörgött:

— Gyertek le már! Jaj, jaj, mit szól majd az édesmama!

Öcsikének, Lacinak sem volt kőből a szive, sötétedett is már, hát lemásztak a fáról. Uram Isten, mivé lett lemászás közben a szép kék selyemöv!

Mikor szemről-szemben álltak egymással a földön, a két kislány keserves sirásra fakadt:

— Sédeljétek magatokat! — kiáltott rájuk Öcsike. — Ilyen nagy fiuk, aztán mégis silnak! — Nem érdemes veletek játszani!

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Eröss Alfréd Novákválva. Előfizetési díja május 1-én lejárt. — Beretzky András Egestő. Előfizetése április 1-én lejárt. — Sinka Károly Nagyszében. A postautalvánnyal küldött 65 lelt megkaptuk. Előfizetési díja f. évi október 1-ig ki van egyenlítve. — Koppel Malvin Oradea-Mare. Közölje melyik számot nem kapta meg, hogy pótolhassuk. — Weil István Cluj. Nem tudjuk megérteni, mi lehet az oka, hogy a Cimborát oly rendetlenül kapod. Mi minden héten a legpontosabban küldjük címre. A hiányzó számokat elküldtük. — Ullmann Editke Ferdinand. Előfizetési díja f. évi július 1-én jár le. Az egyik példány küldését címére beszünteltük.

Egetvivő György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irla: LIGETI ERNŐ. —

4.

A városházán a főbíró összehívta tanácsülésbe a tagokat, bányabíró, esküdt polgárokat. Farnos György maga is odaiparkodott a pengmesterrel. (Fizetőmester.)

— Immáron deszkapallózata van gyalogjáróinknak, büszkélkedett a pengmester. Kevés város dicsekedhetik effélével Erdélyországban.

— Mit ér mindez, — szólott keserűen Farnos — ha fényes nappal hurcolják el a katolikusok a papotokat és a Kákási réten boszorkányokat égetnek meg.

— Igaz biz' a, de mit lehetne tenni ez ellen? — sópáncodott a pengmester, aki maga is jó evangélikus volt.

— Meneztessék deputáció a császárhoz. Kérelmezni, sőt követelni kell, hogy a bécsi kancellária adja vissza az elkobzott egyházi javakat s tartsa tiszteletben a polgárság adózó mentességét. S végül Tarbélyosi László református papot is helyezték vissza állásába s állítsák oda eklézsiájának élére.

— Ki volna, aki deputációba elmenjen? Hiszen a végén még annak találna meggyülni a baja, — vakarta fejét Szappanos János pengmester uram.

— Bátorság, az hiányzik a tanácstagi urakból. Lám, Fónyi főbíró uram annak idején meg merte mondani a császárnak: Már, felséges uram, én előbb megyek, mint az udvari kancellária. Mert én a felsőbányai főbíró vagyok.

— Azt csak egyszer lehetett megcsinálni. S aztán mit kapott a főbíró. Igéretet... Ettől ugyan fálnak mehetünk.

— Küldene csak engem a nemes város a császárhoz, majd beszélnek az ő fejével. Egy életem, egy halálom, de az igazat megmondanám előtte.

— De hiszen mi sem könnyebb ennél. A városi tanácsnál majd bekommandálom. Tudja mit, Farnos uram, jöjjön velem kied is a városi tanácsülésre. A tanácsülésen a nagytekintetű tanács azon törte a fejét, hogy honnan szerezzen kölcsönöket, amivel a kamarás urakat, német tiszturakat s egyéb más urakat meg lehetne puhítani. Így van már ez hónapok óta. A város belső munkákra mit sem tud áldozni. Mindent felemészt a sok kenés-fenés, amely csak pillanthyira tömi be a lyukat, de holnap ismét számosan tartjuk a markunkat, hiszen jól mondja a példabeszéd: evés közben jön meg az étvágy.

Farnos György, aki közben a megüresedett literátusi állásra pályázott, a tanács szíves engedelmeivel dörgedelmes beszédet tartott. Elmondta, hogy mi történt a kákási pusztán, a boszorkányégetés körül. Rámutatott a tanács gyön-

geségére és a veszélyre, amelyet minden bekövetkező új nap hordoz méhében. Ajánlotta, hogy még egy küldöttség menesztessék a császárhoz és küldjék el őt is Bécsbe, mint aki ismeri a külföldi viszonyokat, a német nyelvet is beszéli és jártas a szónoklás diplomáciai fogásaiban.

Főképen vérszerződésére gondolt Farnos. Hirt akart hallani gyerekkori bajtársának, Tarbélyosinak sorsáról is.

A tanács visszavonult és megfontolásra vette a kérdést. Elhatározták, hogy mihamarabb elviszik a küldöttséget Bécsbe és többek között az adók elengedését is kérik, mert már a szatmári parancsnok Bányára üzent, hogy ha a város a régi adósságot hiány nélkül nem fizeti ki, minden nadrágos embert a börtönbe zárát.

A küldöttség indulását, amelyben köszönettel tudomásul vették Farnos György jelentkezését is, szeptember 26-ára tűzték ki. Am az egyik deputációs tagnak, Bócsa Sámuel urnak, eszébe jutott valami.

— Szeptember 26. Rossz nap. Szerencsétlenséget, veszedelmet hoz. Menjünk 27-én.

Farnos bólintott a fejével:

— Már ez így van. Babona, mindig csak babona. Református, hívő ember fejéből sem lehet kiverni. Hát akkor mit várjon az ember azoktól, akik szegény sorsukban, póri, jobbágyi mivoltukban sohasem tudtak magasabb létre emelkedni.

De mindezt nem mondta ki, csak magában gondolta. Minek szerezzen már most magának ellenséget?

5.

Elindult a küldöttség jól feltarisznyázva, a város leveleivel ellátva, Szatmár irányába. Feltartóztatták itt-ott őket a német katonák.

— Hova igyekeznek kendtek?

— Megyünk Bécsbe, császár ő felségéhez. Mosolygott a németek kapitánya.

— Hát csak menjetek, jó helyre mentek. Azt hiszitek, a császárnak nincs egyéb dolga, min titeket vendégül lásson. Az egész város diszkapuval fog várni benneteket a vindobonai várnál.

Utasaink szekerei vidáman csilingeltek, ellenben az utasok között nem vala egyetértés! Külön-külön mindenki acsarkodott a másikra s mindenki a maga módja szerint akarta megvédeni városának érdekeit. De ki beszél itt a város érdekeiről? Az egyik már kérvényt is szerkesztett, hogy birtokát miként kapja vissza az uralkodótól. A másik egy bányára vetett szemet és bizonyos, hogy szívesen katolizálna érette. Tett is rá célzásokat.

— Ha Bécsben eredményeket akarunk elérni, úgy ne csűrjük-csavarjuk a szót. Mondjuk ki: katolikusok vagyunk.

— És lia nyomban misére és szent áldozásra fognának bennünket?

— A haza érdeke minden előtt. Nem azt kell tennünk, amit tennünk kellene, de azt, ami lehetséges, — válaszolt az indítványtevő és csonos ujjával a homlokára mutatott.

Lett erre olyan kavarodás a székérben, hogy majd kivetelték egymást. Megkezdődött a postaszeker vallásháborúja. A reformáció javára dült el a heves diskurzus, de érezni lehetett, hogy a társaság már két pártra oszlik és akadnának egyesek, akik anyagi előnyökért hitbéli engedményeket is megtennének.

Máskor megint más veszekedés. Pletykák, asszonyi dolgok miatt kaptak hajba. Leszedték egymásról a keresztvizet. Felhánytorgatták egymás rokonait. Kölcsonösen csak abban egyeztek meg, hogy a paraszt az utolsó, nem szabad kímélni, adót, tizedet rajtuk kell bevasaltatni s hogy nekik közös érdekeik vannak, a maguk adó- és katonaságmentessége.

S még egyben megegyeztek: Farnos személyének gyűlöletében. Nem szerették ezt a bátor, szókimondó embert, aki nyíltan rámutatott a hibájukra. Rámutatott, hogy a magyarnak testvérként kell összefogni s hogy nem szabad a reformátusnak üldözni a katolikus, ha esetleg megfordul a kocka... S Farnosnak volt mersze megmondani, hogy ne a szegény, elkinzott népen vegyék be az adót s a dézsmát, mert annak nincs.

— E romokból mégis az a szerencsétlen magyar nép fog feltápáskodni. Abban van élet-erő. Ma még buta és tudatlan. Nem iskolázott és műveletlen. A szenvedélyek buta rabja, de lélekben jó.

— Én meg azt mondom, hogy a paraszt lélekben rossz. S minden lépés a paraszt felszabadítása felé csak az emberi gonoszságot növeli. Nem éppen kegyelmed mondá, hogy mennyire vak a főmeg? A boszorkányt is ki égette meg, mi, vagy amazok?

Farnos legyintett a kezével. Bizonyos, hogy vannak hibák itt is, ott is. Elismeri, hogy az ellenállás kora következik most, de akkor hozza meg a vezető osztály az áldozatot s emelkedjék a legemberibb nivóra.

Farnos volt az ellenzék a táborban. Amazok összesugtak bugtak s ujjukkal mutattak reá.

— Ez a sehonnani mer beszélni? Velünk, nemes emberekkel? Ez jött menteni Felsőbányát? Nohát, polgárok, nekünk csak egy kötelességünk van, hogy ez ember ellen, egy test, egy lélek, összefogjunk.

Farnos behuzta a fejét a szénába s úgy tett, mintha egy szót sem hallott volna a cigánykodásból.

(Folytatása következik.)

A Cimbora előfizetőihez

Nem szívesen bár, de arra kényszerülünk, hogy október hó 1-től kezdődőleg a Cimbora előfizetési árát mérsékelten felemeljük. Az erdélyi napilapokat még 2 leuért árusították akkor, amikor mi a Cimbora-nak negyedévi előfizetési árát 65 leuban állapítottuk meg, azóta az erdélyi napilapok 3 leuban, sőt szeptember 1-től kezdődőleg 4 leuban szabják meg példányonkénti áraikat. Nem jókedvűkből teszük és nem azért, hogy többet keressenek, hanem teszik azért, mert a folyton fokozódó drágaság mellett, különösen a papír ára annyira emelkedett, hogy teljesen lehetetlen fenntartani ezeket a nagyon szép és nagyon hasznos irodalmi vállalkozásokat azok mellett az árak mellett, amelyekért eddig adtuk lapjainkat.

Mi azonban ismerjük a mi előfizetőinknek szüleit és tudjuk azt, hogy nem minden előfizetőnknek tehetős és jólkereső az édesanyja, avagy az édesanyja, miért is nem emeljük 65 leuról, annak kétszeresére a lap előfizetési díját, csupán annyira emeljük fel, hogy ráfizetés nélkül tovább tudjuk folytatni azt a szép és nemes munkát, amelybe három évvel ezelőtt belekezdettünk. Vegyétek tehát tudomásul, hogy a Cimbora-nak előfizetési ára október hó 1-től kezdődőleg negyedévenként

90.— leu

és itt közöljük veletek, hogy ezt az árat is csak abban az esetben tudjuk hosszabb ideig fenntartani, ha az előfizetési díjaitokat pontosabban és rendesebben bekülditek, mint ahogyan azt eddig tettétek. Nem tudjuk és nem bírjuk a lapot előállítani, ha a nekünk esedékes előfizetési díjakat rendesen és pontosan be nem külditek. Felhívunk benneteket szépen, kérve és szeretettel, hogy október 1-én mindenki küldje be a maga 90 leuját, mert nem tudjuk másként azt a rengeteg költséget fedezni, melybe egy ilyen nagy és elterjedt gyermeklap kerül.

A Cimbora kiadóhivatala.

Házi tanácsadó.

Közlő: Balogné Molnár Mária.

Acélkések és villák tisztítása.

Igen szép fényes lesz az evőeszköz, ha kettévágott nyers burgonyát téglaporba, vagy mézporba mártunk és azzal dörzsöljük fényesre az acél-dolgokat.

Kocsikenőcsfolt a ruhán.

A kocsikenőcsfoltot petróleummal távolítjuk el a ruhából. A foltos részt petróleumba mártjuk és addig dörzsöljük, míg a folt eltűnik. Azután addig rázzuk hideg vízben, míg a petróleum szagát eltávolítjuk

FEJTÖRŐ.

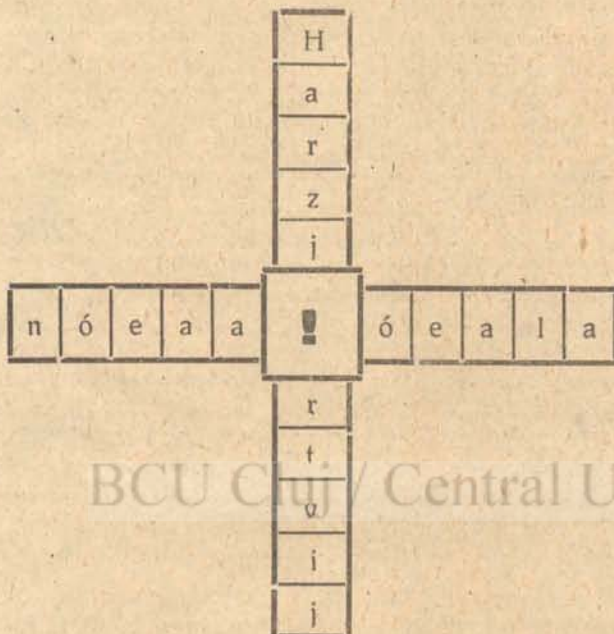
A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Szélmalomrejtvény.

— Beküldte: Hevessy Zoltán. —

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Polacsek Imre. —

— rany	— uk
— akas	— ibor
— sztal	— rka
— ül	— oll
— ó	— ácsa
— l	— rra

A kezdőbetűk Tutsek Anna egy elbeszélésének címét adják.

Sakkrejtvény.

— Beküldte: Gróh Margit. —

kor	go	szik	em
al	az	nem	zik
dol	ak	ber	*Ha

MINDENKIHEZ! A Cimborának megbizottjai: NAGYVÁRADON Bihar József nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., KOLOZSVÁROTT Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24, BRASSÓBAN Krafft János Brassói Lapok kiadóhivatala. SEPSI-SZENTGYÖRGY: Szász Jenő. CSIKSZEREDÁN Orbán Balázs a Ganz-féle villamossági n. t. tisztviselője. A Cimborára fenti megbizottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethettek és ugyane megbizottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbizottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánságaitokat is.

A CIMBORA kiadóhivatala Erdély nagyobb magyar nyelvű napilapjaiban a következő hirdetést helyezte el. Arra kérünk Benneteket, közöljétek ezt a hirdetést ismerőseitekkel, barátaitokkal, mutassátok meg szüleiteknek, hogy azok is felhívják jó embereik figyelmét a ritka kereseti alkalomra. Szívesen vesszük, ha Ti is vállalkoztok a munkára, amely esetben közöljétek azt velünk, hogy mi számotokra gyűjtőivet a legrövidebb idő alatt küldhessünk. A hirdetés szó szerint így hangzik.

Ön napi egy órai munkával 30 nap alatt.

50.000 leut kereshet!

A Benedek Elek szerkesztésében megjelenő CIMBORA című képes heti gyermeklap kiadóhivatala versenyt hirdet előfizetők gyűjtésére. A versenyben mindössze százan vehetnek részt és a díjat az nyeri el, aki a verseny tartama alatt (30 nap) a legtöbb előfizetőt gyűjti. A verseny díja 50.000 leu, amely a verseny lezárásának napján egy összegben és készpénzben esedékes. A verseny részletes feltételeit és gyűjtőivet készségesen küld a «CIMBORA» KIADÓHIVATALA SATU-MARE.

szik neked és az öcsike nadselü gondolatai. Máskor is szívesen látom leveleidet. — *Niederland Pál, Aranka, Rezső és Laci Eperjes.* Intézkedtem, hogy ezúfán az újságot mind a négyetek nevére küldje a kiadóbácsi. — *Varga Mária Kozsnyó.* A kiadóbácsi pótolja a 24. 25. számot, hogy hiánytalanul olvashasd a Cimborát, amelyet te nagyon szeretsz. — *Jerzsiák Izabella Bihar.* Nagy öröm ért téket: megérkezett a várva-várt 39. szám s benne a nagyapó arcképe. Talán még ennél is nagyobb öröm volt az, amikor a kolozsvári képeket megpillantottad. Ha már a valóságban nem tehetitek meg, össze-visszacsókolgattátok a képet. Azt én is sajnálom, hogy Váradra nem jöhettek be, de remélem, hogy ősszel majd találkoztok. Édesanyád megleghangú szép levélére külön levélben válaszoltam. — *Jerzsiák Anna Bihar.* Nagyon kicsi hely maradt neked a levélpapíron, de elég arra, hogy elmondhass, milyen boldog vagy, hogy nagyapót legalább képen láthatad. Már be is ke etezték s édesapád jötte az ebédli falára. Tolmácsold kedves szüleidnek üdvözlőmet. — *Habala Ilonka Kolozsvár.* Szinte érthetetlen, hogy még nem kaptad meg a nyert könyvet. lát a levelet, amelyet külön írtam neked az elveszett kabáttal kapcsolatban, megkaptad-e? Mint-hogy „ostanában költözhetétek, várom a leveledet, amíg megírod új címedet”. — *Pert Rózi Máramarosziget.* Te is Máramaroszigetről írsz, ugyanaból az okból, mint Helenke s te szépen írod a gyönyörű utat: Sziget és Rózi közöft. Remélem, sikerül a jézsi kirándulás s arról beszámolsz nagyapónak és pontosan fognak jönni a megírt levelek hétről-hétre. — *Gyalui Rosenberger Béla Kolozsvár.* Jól esett olvasnom leveledből, hogy Laci, aki elutazott, minden levélben lelkedte köti és érdi, hogy írtál-e nagyapónak. Te erre sohasem feleltél és ő azt írta eked, hogy ha nem írod meg az igazat: írtál-e vagy nem, akkor ő bizony osan tudni fogja, hogy nem írtál. Hát bizony jó sokáig hal gattal, de végül is pompásan helyreüftöfted a mulasztást. A hosszas hallgatás alatt megtanultad a gépirást s én valóban megvgyok elégedve az eredményvel, mert ügyesen gépelsz. Ha az írás oly könyvet nyert a Kukta Jankó pályázaton, amely már megvan nektek, jutassd vissza a kiadó-nivatalnak Szatmárra s a kiadóbácsi szívesen küld más helyre. A rejtvényeid részint ismerősek, részint igen könnyen megfejthetők. Töled valamivel nehezebbeket várok. Követhető leveledben írd meg, hogy édesanyád hazajött-e, vagy mikor jön haza Magyarvárról, mert ha jól emlékszem, ott töltöfted a nyarat. — *Schulhof Anci Nagyvárád.* „Adj Isten jó reggelt, drága nagyapóka!” ezzel a köszöntéssel kezdődik a leveled. Ezt a köszöntést Nagyvárádon hallottad főlem s igen örvendek, hogy magadévá tetted. S annak is, hogy amikor Nagyvárádon voltam, elhatározta, hogy ezentul te is fogsz levelezni nagyapóval. Valóban nincs szükséged a bemutatkozásra, mert mi már ismerjük egymást s ezt az ismeretséget még akkor sem tagadnam le, ha nem tetted volna el azt az autogramot, mel én a virágot megköszöntem neked. Hogy mit csinál öcsike? Ó bizony már Budapestten termeli a nadselü gondolatokat. — *Bofár Magduska Szatmár.* Nagyon e voltál foglalva, egész nap a strandon voltál, azért nem írtál olyan sokat. Nem haragszom, mert az a jó, hogy jól töltöfted a nyarat s majd pótolod a mulasztást, ha beszámolsz a pesti és győri utazásodról. — *Farkas Gizella Marosvásárhely.* Köszönöm a hármas képet, melyről rajtad kívül Jolán és Edith nővéred mosolyog felém. Eltettem kedves emlékeim közé. Ha mindkét nagyapád meghalt s engem valódi nagyapónak tekintesz, ennek igen örvendek. Az én szeretetemben nem fogsz csalódni. — *Jodal Gábor Székelyudvarhely.* Badenben töltöftétek a nyarat, ezen a gyönyörű fürdőhelyen. Édesapádnak szüksége volt a pihenésre, mert igen sokat dolgozik. Valóban, halás lehetsz édesapádnak, hogy oly szép és hosszú utra magával vitt téged. Mert nemcsak Badenben v. l. tatok, de időzöttök Budapeszten és Bécsben is és Bécsből Pestig ha óval jöttétek. Képezem, mily nagy gyönyörűség volt a hajón való utazásban. Kiszállottatok Aradon is, aztán Segesváron is. De bármennyi szépet láttál, végül, amikor megérkeztek Udvarhelyre, mégis csak azt mondtad: mindennél jó, de legjobb otthon. Ha részletesebben megírnád ezt az utadat, ezzel részt vehetnél a nyári vakációról szóló pályázatban. Az udvarhelyi unokák meglátogatására hogyne volna kedvem, amikor magam is udvarhelyi diák voltam. Remélhetően, lesz rá időm is. — *Farkas Irén és Annus Marosvásárhely.* Azért igazán dicsőreft érdemeltek, ha már két előfizetőt szerzettek a Cimborának és állandóan ajánljátok az újságot osztálytársaitoknak. Vajha követné példátot at minden unoka. A névrejtvényetek jó, de másfajta rejtvényt eszeltek ki, mert, amint már többször írtam, tulságos sok névrejtvényt gyűlt össze. — *Benedek Bözi és Klári Bihar.* Nagyon jól mulattatok öcsikén, amikor hadat üzent a tükörnek s kérditek, hogy hívják öcsikét. Ezen magamnak is gondolkoznom kell egy pillanatra, mert már-már kezdem elfelejteti az igazi nevét. Na, de mégis eszembe jutott: Benedek István az ő igazi neve. Azt igazán sajnálhatjátok, hogy az Egyetvívó György diák életét nem olvashattatok. Sepreléd Ferenc Pusztakamarás. Már régóta készülsz írni, de meggátolt ebben egy kis baletet. A nagymamánál nyaraltatok és ott számarfogaton jöttétek be egy nagy hegyről, a kocsifelfordult s te az arcodat és a térdedet erősen megsértetted. Hát bizony megijedtem volna, ha látlak ekkor. Örömmel látom azonban, hogy nem volt súlyos a baletet, mert futni is tudtál volna örömedben, amikor a kolozsvári csoportképen meglátod a saját arcodat. A rejtvényed jó, a kiadóbácsi pedig pótolja a 32. számot. — *Vadász Böske Nagyvárád.* Jól jejtetted meg a rejtvényt. — *Schiller Józika Kovászna.* Már rég vágytál arra, hogy legalább fényképről megismerd nagyapót. Teljesült a kívánsá-

god, de szeretfél volna fe ttt lenni Kolozsváron s látni a „Többsincs királyt”. Annak örvendek, hogy legjobban szereted az Emlékezzünk régiekről c. közleményt s uglátszük, nemcsak te, hanem mamád is elolvastá. Apukád megígerte, hogy ha jó lesz, mindég fogja járni neked a Cimborát. Meg vagyok győződve arról, hogy akkor sokáig fog neked járni a Cimbor, mert levelednek minden szava és mondata jó gyermekre vált s ugy látom, kifünő tanuló is vagy, mert leveledben nagyító üveggel sem találtam helyesírási hibát. Szüleidnek telmácsold üdvözlőmet. — *Cseh Magda Vajdahygyád.* Goldoltam, hogy ha nem is vagy az unokája néhai Cseh Sándor orvosnak, rokon-ságban vagy vele. Érdekelne, hogy a fia a Székelyföld melyik helységében lakik. — *Belagh Katalin Kolozsvár.* Most ugyan nem kértél le a megfejtéssel, de máskor egyenesen Kisbaconba címezd a leveledet. Hangsu yozom: leveledet, mert nemcsak megfejtést, de levelet is várok tőled. — *Walner Manca Pécska.* A nyári vakációd egy részét Gurahoncon, másik részét Alvácán töltöfted igen kellemesen. Leveledel, írásoddal megvgyok elégedve s remélem, részít veszel a beszámoló pályázatban. — *Horváth Sari Vulkán.* Dezső helyett írod a levelet, aki elment Borosnyőre. A mama is elment Zentára, magával vite Bözsit is s te a p.pával s Laci öcséddel maradtál, aki most készül iskolába s így majd ő is olvasója lesz a Cimborának. Ennek előre örvendek. Kejtvényeidből válogatok. — *Révai Bandi és Babi Dicső-szentmárton.* Két hónapon át rendszerenül és összetöve kaptad az újságot s egyik-másik szám meg sem érkezett. Ebben bizony a posta a hibás, de a kiadóbácsi mégis pótolja a hiányzó számokat. Várom a pályaművet s hiszem, hogy sok szépet fogsz írni Szovátról. — *Pének Elek és Aladár Déva.* Szeretettel olvasátok a Cimborát s még Zsuzsa cseledekét is elkéri és olvassa, pedig ő román leány és nem igen jól ért magyarul. Hiszen, majd megtanul a Cimborából. Ti megtanultok románul, Zsuzsa megtanul magyarul: így van ez rendjén. Két nyelv ismeretével ti is jobban boldogultok, Zsuzsa is jobban boldogul. — *Rónai Pali Nagyvárád.* Nagyon sokat kellett tanulnod románul, emítt nem írtál a nyáron. Sajnálom, hogy nem talákoztunk a Rhedey-kertben, pedig köztülbe l egy órát ott is időztem. Rejtvényeid jók, a kiadóbácsi pedig pótolja a 32. számot.

FÜRDŐSZAPPAN
világos

Legjobb gyermekápoló Höfer

1. sz. gyermek
hintőpora

Höfer

Baby-crème. Kapható az összes patikákban, drogueriákban és illatszer-tárakban.

A Cimbora könyvvására.

Az alább felsorolt ifjúsági könyvek a Cimbora képes heti gyermeklap kiadóhivatalában kaphatók. A ma költői 8 lei.

Balázs Ferenc: Mesefolyam	50	"
Benedek Elek: Katalin	80	"
" " : Zsuzsika könyve	65	"
" " : Galambok	65	"
" " : Ócsike könyve	60	"
" " : Rókané komámasszony	55	"
" " : Többsincs királyfi	40	"
" " : Híres erdélyi magyarok	40	"
" " : Óh szép ifjúságom	55	"
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150	"
" " : Cimbora 1923. II. félév	150	"
Bufyó: Törvénytárgy. (Cserkész-törvények.)	12	"
Chun: Mély tengerek világa	180	"
Cooper: A vadfogó	95	"
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60	"
Esopus: Háromszáz meséje	120	"
Ewald: Állatok	70	"
Ezeregy éjszaka meséi	105	"
Farkas Gy.: A táborfűz üzen. Cserkészbeszélések.	12	"
" " : Forrongó lelkek. Regény.	40	"
Gaál Mózes: Három kenyeres pajtás	65	"
" " : Az utolsó lantos	55	"
Hankó Vilmos: Universum VI.	260	"
" " : " VII.	260	"
" " : " VIII.	260	"
" " : " IX.	260	"
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50	"
" " : Szökés a teknőben	75	"
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105	"
May Károly: A félelmetes	145	lei
" " : A Skipefárok földjén	130	"
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiuk	130	"
Monoky Sándor: Tündérmese	25	"
Münchhausen: Meséi	80	"
Radványi K.: Napsugár levonték	10	"
Sebők Zsigmond: Csutora Jancsi kalandjai	130	"
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170	"
Sziklay Ferenc: Hangzafka	80	"
Szondy György: Börme	80	"
Sztrilich-Kóczy: Tábortörvények	12	"
" " : Cserkész segítségnyújtás.	8	"
Térképismertek 24 képpel	12	"
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105	"

Verne Gyula: A francia zászló	105	lei.
" " : Begum 500 milliója	120	"
" " : Utazás a hold körül	130	"

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számíttunk fel.

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. júl. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzárta napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett három gyűjtőiv.

Jelen számunk zárta napja 1924. augusztus 31.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olvan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetést tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték; Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy teljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 111 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. aug. 31.

LEGSZEBB LEJÓBB LEGOLCSÓBB	KLISÉKET
a kolozsvári <i>Minerva</i> R.-T. cinkografiai műintézete készíti.	
Megrendeléseket fel- vesz a központi iroda	GLUJ-KOLOZSVÁR Str. Regina Maria 1.

A valódi

Schicht „Szarvas” védjegyű szappan

kiméli értékes fehéreneműjét.

Gyomorrontani Kórház

Gyomorrontani Kórház
 1910. évi évkönyv
 Gyomorrontani Kórház
 1910. évi évkönyv

A Gyomorrontani Kórház évi statisztikája:

Állomány	1910. évi évkönyv
1. osztály	1500
2. osztály	1500
3. osztály	1500
4. osztály	1500
5. osztály	1500
6. osztály	1500
7. osztály	1500
8. osztály	1500
9. osztály	1500
10. osztály	1500
11. osztály	1500
12. osztály	1500
13. osztály	1500
14. osztály	1500
15. osztály	1500
16. osztály	1500
17. osztály	1500
18. osztály	1500
19. osztály	1500
20. osztály	1500
21. osztály	1500
22. osztály	1500
23. osztály	1500
24. osztály	1500
25. osztály	1500
26. osztály	1500
27. osztály	1500
28. osztály	1500
29. osztály	1500
30. osztály	1500

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 1910. évi évkönyv
 BCU Cluj / Central University Library Cluj
 1910. évi évkönyv

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 1910. évi évkönyv
 BCU Cluj / Central University Library Cluj
 1910. évi évkönyv

Gyomorrontani Kórház évi statisztikája

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű, — csokoládéból van.
Kapható minden
gyógyszertárban

A Cimora előfizetési ára:

Romániában

negyedévre	— —	65 leu
félévre	— —	130 leu
egész évre	— —	260 leu

Csehországban

negyedévre	— —	15 ck.
félévre	— —	30 ck.
egész évre	— —	60 ck.

Magyarországban

negyedévre	—	6000 korona
félévre	—	12000 korona
egész évre	—	24000 korona

Ausztriában

negyedévre	—	28000 osztr. korona
félévre	—	56000 osztr. korona
egész évre	—	112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre	— —	40 dinár
félévre	— —	80 dinár
egész évre	— —	160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken fizethetők be:

Romániában postautalványon a Cimora kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzüzeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecz: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimora kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumánien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimora egyedárusítója és főbizománya.

A magyar család teljes olvasmányszükségletét kielégítik: a

PÁSZTORTÓZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap.

CIMBORA

képes heti gyermek-újság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen megrendeli, ilyen uton tetemesen olcsóbban jut hozzájuk mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett 300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180 lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei, Cimora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát 1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kiűnű magyar lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél 20%-kal drágább a magas portóköltés miatt. A négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a

„Haladás” Lap- és Könyvkiadó B-t.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.

Forduljon hozzá mutatványszámokért.

Bácsi, Néni Ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. BATMAN
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A BZINEB OIMLAPOKAT ÓOSVÁR REZBŐ RAJZOLTA.

**Ifjusági könyveket
a Cimora kiadóhivatala szállít.**